

Rapport/Temanotat

Konflikter mellom israelske bosettere og palestinere på Vestbredden

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Arbeids- og inkluderingsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: mail@landinfo.no

www.landinfo.no

Rapport/Temanotat **Palestina: Konflikter mellom israelske bosettere og palestinere på Vestbredden**

SUMMARY

Over the course of the last years, an increase has been recorded in damage to Palestinian property, as well as violent acts against Palestinians perpetrated by Israeli settlers in the West Bank. The centre of Hebron, the South Hebron Hills as well as areas around Nablus are the worst affected, but also other parts of the West Bank experience violence of this sort. The Israeli military, police and prosecuting authority show a lack of will when it comes to protecting Palestinians against this kind of violent behaviour.

SAMMENDRAG

I løpet av de siste årene er det registrert en økning i antallet tilfeller av hærverk på palestinsk eiendom samt vold og trusler om vold mot palestinere begått av israelske bosettere på Vestbredden. Hebron sentrum, de sørlige delene av Hebron-distriktet samt områdene rundt Nablus er særlig utsatt, men konflikter forekommer også andre steder. Det israelske militæret, politiet og påtalemyndigheten viser manglende vilje til å beskytte palestinere mot slike hendelser.

INNHold

1. Innledning	5
2. De israelske bosettingene på Vestbredden	5
2.1 Separasjonsbarrieren.....	6
2.2 Sikkerhetssoner rundt bosettingene	6
3. Konflikter mellom bosettere og palestinere	6
3.1 Hyppighet	7
3.2 Alvorlighetsgrad	8
3.3 Særlig utsatte områder	8
3.4 Sentrum av Hebron.....	9
4. Myndighetsbeskyttelse	10
5. Referanser	13

1. INNLEDNING

På Vestbredden forekommer det relativt hyppige tilfeller av hærverk på palestinsk eiendom utført av israelske bosettere, samt voldsepisoder mellom palestinere og israelske bosettere. De siste årene er det registrert en økning i antallet konflikter av denne typen. Undersøkelser foretatt av ulike lokale menneskerettighetsorganisasjoner viser dessuten at palestinere og israelske bosettere blir systematisk forskjellsbehandlet av israelsk politi og rettsvesen, og at palestinere ikke gis tilstrekkelig beskyttelse mot vold, trusler og hærverk utført av israelske bosettere.

Dette temanotatet beskriver omfanget av voldsepisoder og hærverk mot palestinere og deres eiendommer som israelske bosettere står bak, samt hvilke områder som er mest utsatt for denne typen hendelser. Det gis også en beskrivelse av hvorledes israelske myndigheter håndterer konfliktene og hvorledes lovovertrедelser blir fulgt opp.

Temanotatet bygger på offentlig tilgjengelig informasjon i form av trykte publikasjoner og online publikasjoner. Noe av informasjonen er også hentet fra samtaler med representanter for internasjonale organisasjoner og lokale menneskerettighetsorganisasjoner i forbindelse med Landinfos tjenestereise til Israel og de palestinske områdene i juni 2009.

2. DE ISRAELSKES BOSETTINGENE PÅ VESTBREDDEN

Siden starten på den israelske okkupasjonen av Vestbredden i 1967 og frem til i dag har det blitt bygget 132 israelske bosettinger med en samlet befolkning på over 450 000.¹ Israelske bosettinger er boligområder etablert på Vestbredden og i Øst-Jerusalem², som er bebodd av sivile israelere, og som er regulert og godkjent av den israelske staten. Med unntak av noen få bosettinger i Øst-Jerusalem er de israelske bosettingene ikke åpne for den palestinske befolkningen, men kun for israelske statsborgere og personer av jødisk opphav som har rett på opphold i Israel og israelsk statsborgerskap iht. den israelske "Law of Return". I tillegg til de ordinære bosettingene finnes det en rekke såkalte "utposter", dvs. bosettinger som er satt opp illegalt av israelske bosettere og som ikke er godkjente av israelske myndigheter. Israelske bosettinger på okkupert område er forbudt etter internasjonal lov. Den fjerde Geneve-konvensjonen forbyr en stat å bosette sine borgere på okkupert

¹ Tallet inkluderer ikke bosettingene i Gaza, samt fire bosettinger nord på Vestbredden som alle ble evakuert i 2005 (B'Tselem 2008, s. 15).

² Øst-Jerusalem er en del av Vestbredden, dvs. en del av landområdet som Israel okkuperte fra Jordan i 1967. Israel annekterte Øst-Jerusalem i 1967 og innlemmet området i Jerusalem kommune. De resterende delene av Vestbredden ble ikke annektert, men i stedet administrert som okkupert område. Øst-Jerusalem er i henhold til folkeretten å betrakte som okkupert område, og Israels annekasjon er ikke anerkjent av det internasjonale samfunn. Israelske bydeler som er bygget opp i Øst-Jerusalem blir derfor regnet som ulovlige bosettinger på lik linje med øvrige israelske bosettinger på Vestbredden.

område (B'Tselem 2008, s. 15; Defence for Children International 2008, s. 4; OCHA 2007a).

Om lag 20 % av Vestbreddens totale landareal er definert som lukket militært område av den israelske hæren (IDF). Ytterligere om lag 6 % disponeres av de israelske bosettingene, inkludert bosettingene i Øst-Jerusalem, og utpostene. Den palestinske befolkningen på Vestbredden på om lag 2,4 millioner har ikke adgang til de lukkede militære områdene eller til områder som disponeres av bosetterne. Til sammen legger israelsk infrastruktur på Vestbredden beslag på ca. 40 % av det totale landarealet (OCHA 2007a; OCHA 2007b).

2.1 SEPARASJONSBARRIEREN

I 2002 startet Israel byggingen av en separasjonsbarriere mellom Israel og Vestbredden som skulle bidra til å forhindre palestinske terrorangrep. Barrieren består dels av et belte med piggrådgerder, grøfter og patruljeveier og dels av en åtte meter høy betongmur. Barrieren følger noen steder "Den grønne linjen"³, dvs. grensen mellom Israel og Vestbredden. Andre steder gjør den store buktninger inn på Vestbredden hvor den omslutter israelske bosettinger og sørger for at disse blir liggende på vestsiden eller "israelsk" side av barrieren. Barrieren er ikke bygget ferdig. 74,6 % av den prosjekterte barrieren ligger inne på Vestbredden og følger ikke den grønne linjen. Den internasjonale domstolen i Haag uttalte i 2004 at byggingen av separasjonsbarrieren inne på Vestbredden var ulovlig i henhold til internasjonal humanitær lov (OCHA u.å.b).

2.2 SIKKERHETSSONER RUNDT BOSETTINGENE

Ifølge B'Tselem (2008) eksisterer det mange steder på Vestbredden områder nær bosettingene hvor palestinere ikke har adgang uten særskilt tillatelse. Rundt tolv av bosettingene som ligger øst for separasjonsbarrieren har den israelske hæren opprettet såkalte "Special security areas" hvor palestinere ikke har adgang. Dette har ført til at områdene som disse bosettingene disponerer er mer enn doblet. Over halvparten av arealet i disse sikkerhetssonene er privat palestinsk eiendom. Rundt andre bosettinger er lignende buffersoner opprettet på uformell basis av bosettere selv eller av hæren. En del steder forsøker også bosettere å skremme vekk palestinske bønder gjennom trusler om vold og voldsbruk. På denne måten legger bosetterne i praksis beslag på større og flere områder enn de som myndighetene formelt har regulert som sikkerhetssoner.

3. KONFLIKTER MELLOM BOSETTERE OG PALESTINERE

Konflikter mellom bosettere og palestinere, herunder voldsepisoder, har forekommet de fleste steder på Vestbredden, men sentrum av Hebron, områdene sør for Hebron og Nablus-området peker seg likevel ut som områder hvor frekvensen av

³ Den grønne linjen er våpenstillstandsgrensen mellom Israel og nabolandene av 1949, dvs. grensen mellom Israel og Vestbredden, og Israel og Gaza.

voldsepisoder er spesielt høy. I tillegg ser man at det oppstår mange problemer i jordbruksområder nær israelske bosettinger i perioder med høy landbruksaktivitet, spesielt i forbindelse med oliveninnhøsting (OCHA 2007a). Om lag halvparten av alle palestinske sårede etter voldsepisoder som involverer bosettere er kvinner, barn eller menn over 70 år (OCHA 2008, s. 1).

De siste årene synes konfliktnivået mellom palestinere og israelske bosettere å ha økt i omfang. De første ti månedene i 2008 registrerte OCHA 290 konfliktepisoder relatert til israelske bosettinger. Dette er mer enn antallet registrerte episoder i hele 2006 og 2007 til sammen (OCHA 2008, s. 1). Det er ikke mulig å si med sikkerhet hva denne økningen skyldes. OCHA (2008, s. 2) indikerer at økningen har sammenheng med at bosetterne blir oppmuntret av lederskapet i bosetterorganisasjonene, av rabbinere og av israelsk offentlighet.

3.1 HYPPIGHET

OCHA har siden 2006 forsøkt å registrere og dokumentere alle konflikter og voldsepisoder mellom palestinere og israelske bosettere på Vestbredden. OCHA (2008, s. 4) definerer en voldsepisode på følgende måte:

Included in this category is any event involving an aggressive action perpetrated by either Israeli settlers or Palestinians towards each other or others (such as international observers). The category also includes incidents wherein the IDF [Israeli Defence Forces] takes action in response to a specific incident involving Israeli settlers (e.g. restricting Palestinian movement as hundreds of settlers attempt to re-occupy a settlement).

OCHA opplyser at det er vanskelig å registrere alle tilfeller av bosettervold rettet mot palestinere. I områder hvor det forekommer mange tilfeller, og hvor vold og trusler om vold har blitt rutinemessig, unnlater de berørte palestinerne å rapportere om hendelsene, med mindre de er spesielt alvorlige (OCHA 2008, s. 3-4).

Av OCHAs statistikk fremgår det at konflikter forekommer i alle deler av Vestbredden, men at Hebron og Nablus er særlig utsatt. Tall over registrerte drepte og sårede palestinere som følge av vold fra bosettere i perioden 01.01.2008 - 25.12.2008 fordelt etter distrikter er som følger:⁴

Distriktvis	Antall såret	Antall drepte
Jenin	1	
Nablus	18	1
Ramallah	12	3
Bethlehem	3	
Hebron	125	2
Tulkarm		
Jerusalem	10	
Qalqiliya	10	
Salfit	3	

⁴ Statistikken er generert fra OCHA (u.å.a) *Protection of civilians: Casualties database*. Databasen var kun oppdatert frem til 25.12.2008.

Som det fremgår av statistikken er enkelte områder av Vestbredden kun i svært liten grad preget av bosettervold. Fylkene Tulkarim, Jenin, Tubas og Jeriko hadde hver for seg kun 1 % eller mindre av alle rapporterte hendelser i 2008. Betlehem, Øst-Jerusalem og Salfit hadde henholdsvis 2 %, 6 % og 5 % (OCHA 2008, s. 5).

3.2 ALVORLIGHETSGRAD

Vold mot palestinere utført av israelske bosettere tar mange ulike former. De vanligste formene for overgrep er verbal trakassering, trusler, fysiske angrep og i noen tilfeller drap. I tillegg står bosettere bak en rekke tilfeller av hærverk på palestinsk eiendom (Defence for Children International 2008, s. 15).

Ifølge OCHA (2008) var det tilfeller av sårede/drepte i 24 % av alle konflikter rapportert de 10 første månedene av 2008. De ulike angrepsvåpnene fordelte seg slik:

- 65 % fysisk vold, uten annet våpen
- 27 % skader som følge av steinkasting
- 6 % skader etter bruk av kniver og jernstenger
- 2 % skutt med skytevåpen

Blant de episodene som ikke resulterte i sårede eller drepte i denne perioden, gjaldt 27 % av sakene hærverk på palestinske eiendom eller jordbruksland.

21 % av episodene gjaldt hindring av adgang på og til ulike områder.⁵

12 % av voldsepisoden ble av OCHA klassifisert som såkalte "Intimidation attacks", voldsepisoder som ikke resulterte i sårede eller ødeleggelse av eiendom, men som likevel opplevdes som truende. Et eksempel var settlere som skjøt mot palestinere, men ikke direkte på dem (OCHA 2008).

3.3 SÆRLIG UTSATTE OMRÅDER

De fleste episodene som OCHA har dokumentert skjer i umiddelbar nærhet til bosettingene. Voldsepisoder forekommer i alle fylker på Vestbredden, men de klart mest konfliktfylte områdene er Hebron by, sørlige delene av Hebron-distriktet og området rundt Nablus (Defence for Children International 2008, s. 15; OCHA 2008, s. 4-5). Ifølge OCHA (2008, s. 4-5) ble 42 % av alle rapporterte voldsepisoder registrert i Hebron mens, 21 % ble registrert i Nablus.

Av det totale antallet episoder registrert av OCHA på Vestbredden i 2008 skjedde:

- 31 % av alle episoder i "H2" i Hebron by
- 11 % i nærheten av Yitzhar og Bracha (Har Bracha) utenfor Nablus
- 9 % i sørlige deler av Hebron-distriktet fra Adh Dhariya til Masafer Yatta
- 10 % i andre områder av Nablus-distriktet enn Yitzhar og Bracha

⁵ Israelske kontrollposter og veisperringer var ikke inkludert i dette tallmaterialet.

OCHA's tallmateriale viser at de samme områdene var mest utsatt i 2006 og 2007. Palestinerne i de sørlige områdene av Hebron distriktet, samt områdene rundt Nablus, er særlig utsatt for angrep fra bosettere i de mest intense jordbrukssezonene, spesielt i forbindelse med olivenhøstingen i oktober og november (Defence for Children International 2008, s. 16, OCHA 2008, s. 10).

I noen områder har bosetterangrep på palestinere vært så systematiske og ofte forekommende at de har bidratt til å fordrive den palestinske befolkningen. Dette har bl.a. skjedd i "H2" i Hebron (se kapittel 3.4), i palestinske landsbyer i Massafar Yatta sør i Hebron-distriktet og i landsbyen Yanoun⁶ sørøst for Nablus (OCHA 2008, s. 2).

3.4 SENTRUM AV HEBRON

Hebron sentrum er særlig utsatt for konflikter og vold mellom bosettere og palestinere. I sentrum av Hebron befinner det seg om lag 800 israelske bosettere fordelt på fire små israelske bosettinger i og ved gamlebyen. Dette området har tradisjonelt vært handelssentrum for byen og for hele det sørlige Vestbredden.⁷ Det er i tilknytning til disse fire bosettingene de fleste konfliktene og voldsepisodene forekommer. På grunn av disse bosettingene, ble ikke hele Hebron overført til de palestinske selvstyremyndighetene på 1990-tallet, slik tilfellet var med de andre byene på Vestbredden. I stedet ble byen delt i en palestinsk kontrollert del, "H1", og en israelsk kontrollert del, "H2". Sentrum av byen, inkludert de fire bosettingene, befinner seg i "H2" og bevoktes av den israelske hæren og israelsk politi. For å beskytte bosetterne har palestinsk biltrafikk blitt forbudt i store deler av sentrum. En del gater i sentrum er også stengt for palestinske fotgjengere. Disse restriksjonene kombinert med vold og sjikane fra bosetterne rettet mot de palestinske innbyggerne i sentrum, har i praksis ødelagt området økonomisk og ført til at mange har valgt å flytte til "H1" som er under de palestinske selvstyremyndighetenes kontroll og utenfor bosetternes rekkevidde. Mange har også valgt å stenge sine butikker i gamlebyen og i stedet flytte sin virksomhet til "H1" (B'Tselem 2007; Defence for Children International 2008, s. 19-25).

Undersøkelser foretatt av B'Tselem i november og desember 2006 i utvalgte områder i sentrum av Hebron viser at 42 % av alle leiligheter i området sto tomme. Av disse ble 65 % forlatt i løpet av den siste intifadaen. I tillegg var 76,6 % av alle butikker og forretningsforetak i området stengt, hvorav 62,4 % ble stengt i løpet av den siste intifadaen. Undersøkelsene indikerte også at områdene i umiddelbar nærhet til de fire bosettingene i sentrum hadde større fraflytting enn områder lengre unna bosettingene. Vitnesbyrd som B'Tselem innhentet i forbindelse med undersøkelsene viste også at de som valgte å bli boende ofte gjorde det av økonomiske grunner. Prisene på leiligheter og dermed levekostnadene i "H2" i sentrum av Hebron har falt dramatisk, samtidig som det er relativt dyrt å bo i "H1". B'Tselems undersøkelser viste også at en del fattige familier fra andre deler av Hebron hadde flyttet inn til sentrum av Hebron i "H2" på grunn av de lave levekostnadene. Dette betyr at den

⁶ Befolkningen i Yanoun har, ifølge OCHA, returnert til landsbyen.

⁷ I utkanten av byen finnes det flere større israelske bosettinger, herunder Kiryat Arba med en befolkning på 7000 (Defence for Children International 2008, s. 19).

reelle fraflyttingen har vært større enn hva B'Tselems tallmaterialet indikerer (B'Tselem 2007, s. 13-16).⁸

Voldelige angrep mot palestinere utført av bosettere i sentrum av Hebron forekommer ofte og har et rutinemessig preg. Bosetterne har flere ganger erklært at de ønsker å ekspandere bosettingene. Volden og trakasseringen av palestinerne som bor i nærheten av bosettingene, synes å være et middel for å oppnå dette. Voldsbruken omfatter fysiske angrep, steinkasting, kasting av uidentifiserte væsker eller andre gjenstander på fotgjengere som passerer bosettingene samt hærverk på palestinske hus og eiendommer. Ofte er det barn under tolv år som står bak mye av dette, formodentlig oppmuntret av sine foreldre, fordi disse ikke kan stilles til strafferettslig ansvar for sine handlinger (B'Tselem 2007, s. 41-45; Defence for Children International 2008, s. 19-25, 31-32). Ifølge en representant for en internasjonal organisasjon med tilstedeværelse på Vestbredden, benytter bosetterne i Hebron i hovedsak fem ulike metoder for å bevare og ekspandere sine bosettinger:

- Systematisk trakassering av palestinske naboer for å få dem til å flytte. Mye av dette utføres av barn. Dette foregår kontinuerlig, men særlig på den jødiske hviledagen, Shabat (fra fredag ved solnedgang til lørdag ved solnedgang).
- Etter et palestinsk angrep eller drap på en bosetter, okkuperer bosetterne nye palestinske eiendommer. Tidligere erfaringer har vist at det i slike situasjoner åpner seg et "tidsvindu" hvor bosetterne kan ta seg til rette uten at israelske beslutningstagere ser det som politisk opportunt å stoppe deres ulovlige atferd.
- Palestinske bygninger i umiddelbar nærhet til bosettingene blir ofte evakuert og erklært som sikkerhetssoner av den israelske hæren. Disse bygningene okkuperes de facto av bosetterne uten at israelske myndigheter stopper dem.
- Hver gang den israelske hæren reagerer mot bosetterne på Vestbredden, for eksempel når ulovlig etablerte bosettinger, såkalte "outposts", evakueres, svarer bosetterne med vold og hærverk mot den israelske hærens installasjoner og mot palestinere og deres eiendommer. Dette er i første rekke en defensiv strategi som er ment å signalisere at det er kostnader forbundet med å ta noe fra bosetterne. Dette omtales som "prize tag policy" og er en kjent reaksjonsform blant de ekstreme bosetterne i Hebron og andre steder på Vestbredden.
- Bosetterne forsøker fra tid til annen også å kjøpe eiendom av palestinere, men slike eiendomstransaksjoner er svært sjeldne i dag.

4. MYNDIGHETSBEKYTTELSE

Ansvar for å håndtere konflikter mellom bosettere og palestinere på Vestbredden, hviler på Israelske myndigheter. Som okkuperende makt er det, i henhold til

⁸ I Hebron eksisterer en palestinsk organisasjon, *Hebron Rehabilitation Committee*, som arbeider for å bevare et levedyktig palestinsk nærvær i "H2". Organisasjonen bistår bl.a. palestinere som er villige til bo i sentrum av "H2" ved å betale for rehabilitering av private boliger (Hebron Rehabilitation Committee u.å.)

internasjonal rett, Israels ansvar å opprettholde lov og orden og sikre tryggheten til den okkuperte befolkning. Av Oslo-avtalen fremgår at palestinske ordensmyndigheter ikke kan gripe inn overfor israelske borgere (OCHA 2008, s. 3).

Alle kilder som Landinfo har konsultert peker entydig på at israelske politi- og påtalemyndigheter og det israelske militæret forskjellsbehandler palestinere og israelske bosettere, og at oppfølgingen og etterforskningen av overgrep mot palestinere begått av bosettere er svært mangelfull og ofte ikke-eksisterende. Ifølge en studie gjennomført av den israelske organisasjonen Yesh Din (2006, s. 5-9) mellom 2005 og 2006 sviktet israelske myndigheter på alle stadier i prosessen fra håndteringen av selve konflikten til politiets og påtalemyndighetens håndtering og etterforskning av saken i ettertid. Yesh Din dokumenterte at israelske soldater som var til stede når overgrep ble begått ofte overså overgrepene og manglet vilje til å gripe inn. Videre ble det dokumentert at palestinere som forsøkte å levere inn klager til politiet ofte ikke nådde frem fordi politistasjonene befant seg i områder som var vanskelig for palestinere å nå frem til og fordi polititjenestemennene ofte var uvillige til å motta klager. Mange politistasjoner er plassert innenfor de israelske bosettingene hvor palestinere ikke har adgang. Det er heller ikke garantert at det alltid er en politimann tilstede som kan motta anmeldelsen. Yesh Din rapporterte også om tilfeller der politimenn som møtte opp på åstedet ikke ville ta imot anmeldelser, selv ikke når internasjonale observatører eller representanter for menneskerettighetsorganisasjoner var til stede. Ifølge Yesh Din ble palestinere som ofte anmeldte israelere sett på som "bråkmake", og disse fikk problemer med å anmelde nye saker. For å kunne anmelde saker som gjaldt ødeleggelse av hus og eiendom, måtte palestinere vise til eierdokumenter til de aktuelle landområdene. I noen tilfeller var det påkrevd å levere inn et kart over området, sammen med anmeldelsen. Kartet måtte være laget av en sertifisert landmåler og måtte betales og leveres av anmelderen selv.

Politiets etterforskning viste seg, ifølge Yesh Din, ofte å være svært mangelfull. Om lag 90 % av anmeldelsene mot bosettere endte uten at det ble tatt ut tiltale. 96 % av sakene som gjaldt eiendomskrekkelse ("trespassing"), hvor etterforskningen var ferdigstilt, ble henlagt uten tiltale. Samtlige saker som omhandlet hærverk på palestinsk eiendom og hvor etterforskningen var ferdigstilt, ble henlagt uten tiltale. 79 % av alle overgrepssaker, hvor etterforskningen var ferdigstilt, ble henlagt uten tiltale. 5 % av anmeldelsene som Yesh Din undersøkte forsvant og ble trolig aldri etterforsket.

Andre kilder som Landinfo har konsultert, herunder B'Tselem (2008) og Defence for Children International (2008), peker på de samme strukturelle problemene i Israels håndtering av palestinere som utsettes for vold eller sjikane fra israelske bosettere. Landinfo tok også opp dette spørsmålet med representanter for ulike internasjonale organisasjoner og lokale menneskerettighetsorganisasjoner under en tjenestereise til de palestinske områdene i juni 2009. Alle var entydige på at det foregår en klar forskjellsbehandling mellom palestinere og israelske bosettere, og at palestinere som utsettes for vold fra bosettere i praksis ikke kan påregne beskyttelse fra israelske myndigheter.

Resultatet er at palestinerne mangler tiltro til det israelske rettssystemet, og at de derfor ofte unnlater å anmelde overgrep begått av bosettere. Palestinere som anmelder bosettere risikerer dessuten å bli utsatt for trusler fra de samme bosetterne i

ettertid. De kan også risikere å bli avhørt og selv ende opp som mistenkte i saken (B'Tselem 2008; Defence for Children International 2008, s. 31-33; Yesh Din 2006).

Kildene som Landinfo har konsultert viser ikke til eksempler på saker som har ledet til domfellelse av bosettere som har stått bak overgrep, men ifølge Yesh Din (u.å.) blir de fleste bosettere som domfelles idømt milde straffer.

En rekke internasjonale og lokale organisasjoner forsøker å "fylle tomrommet" som israelske myndigheter etterlater ved å bistå utsatte palestinere på ulike måter. Enkelte organisasjoner som Yesh Din og B'Tselem dokumenterer tilfeller av bosettervold og produserer rapporter. B'Tselem har også startet et prosjekt hvor palestinere i utsatte områder utstyres med videokameraer for å kunne dokumentere overgrep fra bosettere. Andre organisasjoner driver lobbyvirksomhet rettet mot israelske beslutningstagere. En del ulike organisasjoner bistår også palestinere med eskorte i situasjoner hvor vold fra bosettere er forventet, med innlevering av klager og oppfølging av klager hos politi og påtalemyndighet (OCHA 2008, s. 14-15). Landinfo er ikke kjent med studier som sier noe om hva slags effekt denne aktiviteten har, og om den eventuelt bidrar til å redusere volden eller bedre israelske myndigheters oppfølging av klager fra palestinere.

5. REFERANSER

Skriftlige kilder

- B'Tselem (2008, september). *Access denied. Israeli measures to deny Palestinians access to land around settlements*. Jerusalem: B'Tselem.. Tilgjengelig fra http://www.btselem.org/Download/200809_Access_Denied_Eng.pdf [lastet ned 16. juni 2009]
- B'Tselem (2007, mai). *Ghost Town. Israel's separation policy and forced eviction of Palestinians from the center of Hebron*. Jerusalem: B'Tselem. Tilgjengelig fra http://www.btselem.org/Download/200705_Hebron_eng.pdf [lastet ned 16. juni 2009]
- Defence for Children International (2008, November). *Under Attack: Settler violence against Palestinian children in the occupied territory*. Jerusalem: Defence for Children International – Palestine section. Tilgjengelig fra <http://www.dci-pal.org/english/publ/research/2008/UASTReport.pdf> [lastet ned 17. juni 2009]
- Hebron Rehabilitation Committee (u.å.). *Mission and objectives*. Hebron: Hebron Rehabilitation Committee. Tilgjengelig fra <http://www.hebronrc.org/english/HRC/mission.aspx> [lastet ned 22. juni 2009]
- OCHA (2008, desember). *Unprotected: Israeli settler violence against Palestinian civilians and their property*. Jerusalem: OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_settler_vilonce_special_focus_2008_12_18.pdf [lastet ned 15. mai 2009]
- OCHA (2007a, juli). *The humanitarian impact on Palestinians of Israeli settlements and other infrastructure in the West Bank*. Jerusalem: OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/TheHumanitarianImpactOfIsraeliInfrastructureTheWestBank_Intro.pdf [lastet ned 15. mai 2009]
- OCHA (2007b, februar). *Closures in the West Bank*. Jerusalem: OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/documents/OCHA_Closures.ppt [lastet ned 26. mars 2008]
- OCHA (u.å.a). *Protection of civilians. Casualties database*. Jerusalem: OCHA. Tilgjengelig fra <http://www.ochaopt.org/poc/index.php> [lastet ned 27. mai 2009]
- OCHA (u.å.b). *The West Bank barrier*. Jerusalem: OCHA. Tilgjengelig fra http://www.ochaopt.org/?module=displaysection§ion_id=130&static=0&format=html [lastet ned 16. juni 2009]
- Yesh Din (2006, juni). *A semblance of law. Law enforcement upon Israeli civilians in the West Bank*. Tel Aviv: Yesh Din. Tilgjengelig fra <http://www.yesh-din.org/Report/ASemblanceofLaw-Eng.pdf> [lastet ned 18. juni 2009]

- Yesh Din (u.å.). *Law enforcement upon Israeli civilians in OT project*. Tel Aviv: Yesh Din. Tilgjengelig fra <http://www.yesh-din.org/site/index.php?page=law.enforcement&lang=en> [lastet ned 22. juni 2009]

Andre kilder

- Ulike lokale menneskerettighetsorganisasjoner og internasjonale organisasjoner. Samtaler på Vestbredden 2. – 5. juni 2009.